

Gillaren

Medlemstidning för Stockholms Spelmansgille

Nr 1/2019

Stockholms Spelmansgille

Årsmötet i mars valde följande personer till nämnd och funktionärer för år 2019:

Nämnden:

Styresman Stefan Lindén, ett år kvar
Ledamot Ebbe Nordin, omval på två år
Ledamot Anita Deak, fyllnadsval 1 år
Ledamot Christine Branden omval på två år
Ledamot Gudrun Elvhage nyval 1 år
 1:e ersättare Ingela Thalén, vald på 1 år
 2:e ersättare Jane Crisp, vald på 1 år

Revisorer:

Två Granskningsmän:
 Kaj Jarlevik
 Ulf Fredriksson

Övriga Funktionärer:

Spelfogde: Allan Westin
Ställföreträdande spelfogde: Lars Thalén
Redaktör för Gillaren: Inga Bergenmalm, i redaktionen ingår även Sture Hallberg och Charlotte Haider
Webbansvarig: Inga Bergenmalm
Försäkringsansvarig: Stefan Lindén
Regissör: Allan Westin
Arbetsgrupp för spelmansstämmor: vakant, årsmötet hänvisade till nämnden.
Valberedning: Till valberedare valdes Yvonne Hellström och Lotta Reuterskiöld.

Medlemskap:

Information: Stefan Lindén, tel. 0706-551552. Enskild medlem 300 kr. Familj 350 kr.
 Betalningsmottagare: Stockholms Spelmansgille. *Anm. Årsavgiften för 2018 skall ha inkommit till Gillets plusgirokonto nr 56312-2 senast 2019-03-31. Halv avgift för medlemmar som inträder hösten 2019*

Det är viktigt att notera att de som har instrumentförsäkring betalar i god tid. Avgiften (obs: både försäkringspremien och medlemsavgiften) skall för dem finnas bokförd på Gillets plusgirokonto senast sista januari, annars får de en lucka i försäkringsskyddet.

Musikinstrumentförsäkring:

Försäkringshandläggare: Stefan Lindén, tel. 0706-551552. Information, se hemsidan.

Gillaren

Medlemstidning för Stockholms spelmansgille, ansvarig utgivare: Stefan Lindén
 Detta är Gillaren nr 1-2019. Framsidesbild: foto av Cecilia Lindén, när Gillet spelade vid Farsta Södertörns Biodlareförenings jubileumsfest i Skarpnäcks Kolonistugeområde

---

Övningar i Stockholms Spelmansgille ht 2019

Vi övar på onsdagar på Tellus, Lignagatan 8, 1 tr. ned (vid Hornstull), kl. 18.00 – 21.00 (samling kl.17.45) Fika och noter kan köpas. Medtag gärna eget fikabröd och inspelningsapparat.

Vi har också "Gillestuga", en spelträff i Jakobsbergs Gård Bredäng, i regel sista söndagen i vår- och höstmånaderna kl. 13-16. Nedan: Preliminär lista på låtar vi övar i sep-nov är de fyra första låtarna allspelslåtar, i december de elva första.

Frågor ? Ring spelledare Allan Westin 08- 38 10 42

Understrukna nummer = nya låtar

m betyder moll. **III** betyder 3 repriser.

<u>September</u>		<u>December</u>	
426	Si, god afton ...	D	
03	Mattias Blom Polska	G	Inför Don Gillam - stämman :
03	Mattias Blom Polska	G	
09	Drukkenkarlsleken	D	Allspel:
405	Gotländsk brudmarsch	G	308 Haverö schottis Dm
425	Ridmarsch	D	08 D-dur polska D
61	Årdalapolskan	Dm	421 Trettondagmarsch A
31	Ola Lans polska	G	206 Hultkläppens vals A
101	Rot-Anders mazurka	DG	44 Rörospols D
51	Tobogubben	F	22 Julottan G
222	Fiolen min	EbBb	303 Schottis från Blyberg D
	<u>Oktober</u>		202 Baltzerjungfrun D
315	Wikmans schottis	DA	25 Kumlapolskan G
13	Furuboms polska	Am C	501 Babalisa hyfsn G
203	Bränd Pers vals	G C	50 Tierpspolskan G
505	Noas snoa	D	Gillet spelar:
10	Petter dufva polska	D	74 Blixtlåset D
208	Kärleksvals	G	38 Polska efter Moberg Dm
56	Vallåtpolska	Dm Gm	511 Julpolka G
218	Va' de' du ?	Dm	11 Polska i dur o moll DDm
504	Hopswals	GGD	301 Schottis fr Anundsjö GD
223	Folklig vals	GGm	17 Sven Gref Polska G
	<u>November</u>		78 Kronprinsen polska D
411	Långbacka-Jans gånglåt	G	210 Vals, Norra Råda Dm
311	Lanna -Villes Schottis	Dm	53 Polska , Tåsjö G
207	Vals från Kall	G	43 Polska, Rönnqvist G
406	Gärdebylåten	D	
420	Gånglåt Torsåker	G	
79	Gubbo Allans polska	G	
209	Födelsedagsvals t.Mona	G	
407	Skänklåt, Husby Oppunda	D	
48	Stenselepolskan	Gm	
32	Lantzens julpolska	Dm	

Spelningar med SSG våren 2019

Här är några minnesbilder från spelningar, mest från senvåren och försommaren:

27/4 var det "Dansens dag" i Kungsträdgården. Vi spelade ett 20 minuters på stora scenen; Gammeldans & polskor.

10/5 Hilton Hotell, Slussen. Taiwanesiska affärsmän från hela världen möttes i Stockholm i år, och eskorterades av våra gånglåtar från konferens-salen till matsalen, där vi höll en liten minikonsert.

17/5 Cirka tio spelmän från SSG spelade på dagtid på ett vårdboende för äldre i Tyresö. Det var grillparty på den soliga, men lite blåsiga terrassen. Vi spelade för fulla muggar, det verkade uppskattat av både boende och personal, även om vi hade en lite plantering, med levande kaniner mellan oss och publiken, vilket skapade viss distans.

19/5 Folkdansringen hade en dag på Stortorget, och dansare och spelmän skulle gå i parad dit från Norrmalmstorg. De hade bett oss att vi skulle förstärka spelmannsgruppen under paraden, vilket några av oss gjorde. SSG skulle dock inte framträda på Stortorget, så jag stannade inte kvar där.

24/5 Vi var inbjudna av "Visans Vänner" till en träff på Jakobsbergs gård i Bredäng, välbekant byggnad för oss. Det var mat och dryck, och olika trubadurer som framträdde med ett par visor var. Vi var väl bara 5-6 stycken, men vi framträdde också med några låtar. Det var trevligt ordnat, men själv är jag lite för otålig för att sitta still och lyssna på den ena trubaduren efter den andra.

6/6 Nationaldagsfirande i Rålambshovsparken. Först spelade vi på en tillfällig scen vid Smedsuddsbadet. Den scenen var vänd åt fel håll, så publiken fick solen i ögonen om dom försökte se oss på scenen i den mörka skuggan! Scenen var trång, vi var många, mikrofonerna var få, publiken var gles, osäkert om dom såg eller hörde oss. Sen skulle vi spela till Akademiska Folkdanslagets dansuppvisning på scen vid friluftsteatern i själva Rålambshovsparken. Scenen där upptogs till stor del av dansarna, så flera spelmän fick stå nedanför scenen. Danserna var nästan i ett enda långt potpurri, man hann inte kolla fuskklappen mellan danserna, vilket gjorde att vi spelade fel och viss förvirring uppstod innan vi kom rätt igen. Totalt sett tror jag ändå det gick skapligt. Vi spelade sen ute på gräset under ett stort träd, mellan picknickfiltarna, och det var jättetrevligt. Senare hade vi ännu ett pass vid Smedsuddsbadet.

Foto från facebook, Vappu Hämeenaho

9/6 Vi var en tiomannarupp som spelade på en utomhusträff med Skarpnäcks biodlare i Skarpnäcks koloniområde, sydost om Skogskyrkogården. Det var jättetrevligt tycker jag, och det tyckte visst arrangören också, ty vi blev inbjudna att spela för hela Stockholms Biodlare på Farsta Gård 31/8.

För Övrigt har det på sommaren varit "buskspel" på söndagarna kl. 14-17 vid friluftsteatern i Vitabergsparken, om inte regn, parkteaterns repetitioner, eller konkurrerande spelmansstämma hindrat spelmännen att komma dit. Ofta har vi varit 15-25 spelmän där, varav många från SSG. Dom som inte är med i SSG, har jag försökt värva. Vi får se om dom kommer till oss i höst!

Allan Westin

Inför Nationaldagen 2019

Jag sitter på T-banan mot Åkeshov, och allt fler spelkamrater från Onsdagsgruppen samlas i vagnen. Vi är på väg till övning med Akademiska Folkdanslaget. Vi ska spela till deras dansuppvisning på nationaldagsfirandet i Rålambshovsparken i morgon. Alltså, ett tretimmarsgenrep i kväll med dans och vårt spel till den.

Några av danslåtarna fanns redan i vår repertoar och övriga har vi övat in speciellt för morgondagen. Programmet för nationaldagen innehåller kända folkdanser som Oxdans, Trekarlspolska, Engelska och Fyrmannadans.

Övningen är intensiv med ideliga avbrott för omtag och korrigeringar. Spelledare Magnus Carlegrim tycks ha järnkoll och styr vänligt men bestämt samt rådgör mellan varven med Allan om spelet.

Det var både intressant och roligt att följa dansen. Och man fick ha koll på sitt eget spel och inte bara sitta och njuta av dansflödet.

Dagen därpå, den 6 juni, samlades vi alla i Rålambshovsparken men det är en annan historia. Massor av folk, musik, matstånd av alla de slag, scenspel och buskspel, buskdans och fint väder.

**Vid pennan
Eva Crona**

Gillet's söndagsträffar i Bredäng

Som vanligt hade vi bokat sista söndagen i varje månad under våren på Jakobsbergs gård i Bredäng, för att ha spelträff där. Vi själva spelade upp vad vi tränat på under onsdagskvällarna, och gästande spelmän bjöd på sina låtar. Göran Janulf spelade bl.a. jämtlåtar på durspel och säckpipa. Magnus Carlegrim framträdde en gång med danska låtar på fiol, en annan gång med munspel och bjällror, och spelade bl.a. vals fr. Kolåsen. Cecilia & Stefan Lindén sjöng folkliga visor, som "Mas å Lars", "Ståen upp alla djävlar", och en om "Kärringen som fick en spark uta mårå". Gruppen "Klackrent" bjöd på låtar som "lövstugupolska", "Hilsen till Gol", och "Hambo på Reva".

Bland solister som framträdde fanns Kaj Nenning (fiol), Ulf Fredriksson (nyckelharpa), Kerstin Königsson (dragspel) och Olof Nannesson (dragspel), dessutom fick vi besök av duon Pia & Lasse på två fioler. Gulligast var nog Åsa Alms 7-åriga dotter Iris, som ensam på fiol skulle spela "Fransk folkvisa" (Blinka, lilla stjärna, om jag minns rätt). Alla kaffekoppar slutade klirra, andäktigt tystnad. Hon började spela, stadigt och fint, helt rent! Jubel bland publiken! Sen kallade Åsa fram fler familjemedlemmar (så även Åsas mamma Isa och mormor Anny kom fram), och det blev fyra generationers kvinnliga spelmän också spelade den melodin, ganska unikt! Sedan spelade tre generationer Alm (nu även med Håkan) några Ölandslåtar. Efter scenframträdandena var det som vanligt på söndagsträffarna gemensamt spel runt det lilla dansgolvet med möjlighet för publiken att dansa.

Nils Hägg, 1875-1950 från Bjuråker

Den sista söndan under våren var söndagsträffen utökad till en spelmansstämma, med Skäggmanslaget som inbjudna gäster. P.g.a. vädret höll vi till inomhus, och det blev ganska trångt.

Bortsett från allspelet, så var jag lite upptagen med att hålla låtkurs i huvudbyggnaden. Där lärde jag ut fyra låtar till ca 10-12 fiolister och nyckelharpister under en timme, och det gick väl skapligt. Jag såg dock till att jag fick höra Skäggmanslagets framträdande i södra flygeln.

Skäggmanslaget på stämman i Bredäng

Det var knökfullt med folk när Skäggmanslaget spelade, och det var härligt att höra "Sarkofagmarschen", "Lördagskvällen", "Halls C-dur-vals", och "polska efter Nils Hägg" bland många andra. (Här finns faktiskt en koppling till Gillet; Nils Hägg var från Bjuråker, spelade fiol, tecknade upp låtar där, men jobbade sen som revisor på LM Ericsson i Stockholm, och var med om att bilda Stockholms spelmansgille 1944.

När jag avtackade Skäggmanslaget efter deras framträdande, fick jag nästan tårar i ögonen när jag hörde mig själv säga: "Hade det inte varit det som det här gänget drog igång för femtio år sen, så hade vi nog inte stått här idag".

Allan Westin

En annan rolig koppling till Gillet är ju att två av medlemmarna i Skäggmanslaget (Wille och Thore) som de berättade för oss på Stämman faktiskt lärde känna varandra hos Stockholms Spelmansgille 😊

Björn Kallstenius

Ett sorgligt besked från Göran Janulf, god vän med Björn Kallstenius sedan 50 år. Och som några kanske hört och sett i nyheter. En brand i ett radhusområde Brännkyrka. Söndagen den 4 augusti. I denna brand skadades Björn Kallstenius (som spelade många instrument och var mycket kunnig inom musikhistoria) så allvarligt att han avled.

Göran berättar om Björn att de förr spelade mycket dragbasun ihop.

Men det började med att Pirjo hade en ABF-kurs i finska där Björn lärde sig finska och vi båda började spela på varsin fiol massor av finska bitar. Sedan på två jakthorn tvåstämmigt med notläsning. Sedan blev det Slagstagillet tills jag skaffade ett par durspel.

Björn Kallstenius andra till vänster, som spelar även trombon, även våran lärare längst till vänster. Det är hos Sten Falk och jag Göran Janulf till höger sedan Pirjo Janulf.

Ja Björn var ju väldigt aktiv i många sammankomster. Det var även en period då jag och Björn träffade en renäsansgrupp ifrån Spånga Kyrka Och Falk i mitten och längst ville ha oss med i Spångakörens spellag men vi hade sammankomster med en från radiosymfonikerna som ville träna oss med våra trångmensurerade instrument. Falk en pytteliten trombon jag en Tenor, och Björn en jättetrombon med extra spak. Vi tränade nästan bara på en bit en Aleman som var lätt att finna rätta läget på trombonerna. Vi spelade mycket dragbasun ihop Björn som var bra teoretiker och kunde lätt transponera noter rätt till alla hornen han samlade på. På den tiden (1980) var vi båda med i Renässanskastrullen en ABF-cirkel på Sveavägen.

Bild från Nyckelharpsforum.se | en av Björn Kallstenius harpor, foto GF

Björn byggde både Silverbasharpa och andra harpor. Å vi började spela enradigt och han spelade nyckelharpa till mitt C-durspel under första tiden på Skeppis. Där vi alla spelmän spelade på söndagarna. Så vi hade vår lilla repertoar. Han skaffade fram fina insp elningar. Han träffade ju även Ceylon Wallin vid livet.

Björn var nog med på många flera kurser än jag och träffade alla legenderna som Juno också gjorde på den tiden. Jag var ofta och hämtade Björn så vi kunde fika ihop på något billigt ställe. Så det känns rätt deppigt just nu av saknaden. Han bodde ju i ett radhus i Alby vid vattnet och jag i Tuna Tumba i ett kedjehus. Björn åkte även upp med tåget till Härnösand på vintern också och var med i spelkurser där. Jag meddelade att Björn hade dött även på Murbergsstämman. Där alla Kände Björn och mig. Spelade som minne även där en kyrklåt som Arne brukar spela inte Arnes egen.

Nu är jag i mitt torp i Norrland det var ju tänkt att Björn hade kunnat komma till Murbergsstämman men tyvärr dog han plötsligt i sitt hem. Begravning sker i Botkyrka Kyrka den 12/9, kl 15.00 Jag får väl ändå träffa er i Gillet sista söndagarna i månaden och det ser jag fram-emet.

Hälsningar. En god vän till Björn Kallstenius
//Göran Janulf

Onsdagsgruppens spelning på Hotel Hilton 10 maj 2019

Taiwanesiska affärsmän som är verksamma i länder i Europa har ett nätverk och träffas en gång om året i någon av Europas huvudstäder. I år samlades de i Stockholm på Hotel Hilton vid Slussen. Gillesspelkvinnan Mei Kuei ordnade så att Onsdagsgruppen fick en spelning i samband med taiwanesernas avskedsmiddag. Det var ett sällskap på drygt trehundra festklädda personer som lyssnade, filmade och fotograferade vårt framträdande. I stort sett mangrann uppslutning av Onsdagsgruppen, varav en del i folkdräkt. Vi spelade ca tjugo låtar varav några där våra

nyckelharpspelare var i spelets centrum. Två dansanta och folkdrätsklädda spelmän dansade till en av låtarna vilket också uppskattades av publiken. Vi tågade ut till Gärdebylåten medan publiken applåderade.

Mei Kuei berättade efteråt att det var ovanligt många deltagande affärsmän i år och att publiken hade uppskattat vårt framträdande. Det var en annorlunda och rolig spelning tycker jag. Tack Mei Kuei för att du ordnade den.

Vid pennan
Eva Crona

Bingsjöstämman fyllde 50 år i år.

Elva medlemmar i Onsdagsgruppen gjorde en gemensam resa dit och var med på förstämman och stämman

De bodde i småstugor vid Rättsviks strand, vädret var rätt kallt med omväxlande regn och sol. Förstämman ägnades mest åt buskspel. På stämmodagen var det dansuppvisning och dansutlärnning, samt övning av allspelslåtarna i ladan och i caféet.

Allspelslåtar av Nylandspojkarna, Pekkös Helmer och Hjort Anders. Stämmans invigning var mycket stämningsfull med spel på lur och sedan KungsLevi som spelade en variant som Knis Karl gjort på en änd låt. Därefter ett fortsatt program från scenen, först med blicken framåt med spel av ungdomar från trakten resp etno-ungdomar. Tre unga stipendiater spelade också. Därefter gruppen Systerspolskan. Sedan, med blicken bakåt, spel

av många av de spelmän som var med på den första Bingsjöstämman och framåt..

Det blev tillfälle till buskspel även denna dag, så länge man orkade.

Några av deltagarna från Gillet fortsatte nästa dag till Bodastämman. // **Eva Crona**

Här är några av oss från Stockholms Spelmansgille som var på Bingsjö spelmansstämma som en del i gillet 75-årsjubileum. Härliga dagar med mycket folkmusik att både lyssna på och att spela med i. Magnus från Täby Spelmansgille tog bilden vid en fika innan vi återvände till Stockholm.

Foto och text från facebook, Anita Deak

Tack from Kazuko (from Japan)

Hello Allan, I hope this email reaches you. I really enjoyed playing the music with you and your group at Vitabergsparken on July the 7th. It was a fantastic experience for me to play the Swedish folk tunes with Swedish people!

I usually play by myself, or sometimes with my Japanese friends who also love the Swedish folk music. However, I'm not sure if I am playing properly.

At Vitabergsparken I was able to feel the real Swedish folk music sound! Thank you very much for letting me join in, I appreciate that.

Med Vänliga Hälsningar, Kazuko SAKO
(Fukuoka, Japan)

Södertälje Folkmusikfestival 2019,

Allspelslåtar : 1814, Vi ska dansa Sara, Emma Valsen, vals från Sorunda, Engelska efter Spel-Erker.

(Noter finns: stefanlinden.se)

SÖDERTÄLJE FOLKMUSIKFESTIVAL 7 september 2019

<u>DANSBANAN</u>	<u>ORANGERIET</u>	<u>STORA TORGET</u>	<u>GARVERIBODEN</u>	<u>MAGNUSSONS</u>
11:00-13:00 WORKSHOP Kurs i slängpolska för nybörjare och vana dansare. Sara Lindström och Frida Modig, dansutläring. Thor Pleijel och Nils Liberg, nyckelharpa. SOUNDCHECK inför nästa konsert 14:00 INVIGNING ALLSPEL 15:00 KONSERT Bengan Janson Erik Rydvall SOUNDCHECK inför nästa konsert 17:00 KONSERT Bjäran 18:00 KONSERT Lästringe Låtar	11.00 WORKSHOP Allspelsworkshop med Ulf Lundgren, riksspelman på sörmjandslåtar. 12:00 WORKSHOP Mezzopotelge Lyssna till och träffa musikerna. 15:00 WORKSHOP Kurs i fransk mazurka för vana dansare. Brita Aspän och Birgit Sontheimer. Musik: Orkester Papillon 16:00 WORKSHOP Kurs i schottis för nybörjare. Sara Lindström och Frida Modig, dansutläring. Musik: Nike Nordlander och Kefas Berlin 17:00-20:30 Danskväll med Varma Fötter	SOUNDCHECK inför nästa konsert 13:00 KONSERT PiVO SOUNDCHECK inför nästa konsert 16:00 KONSERT Ellika Frisell Rafael Sida SOUNDCHECK inför nästa konsert 19:00 Abdou Cissokho,	Kulturskolan Spela tillsammans med Kulturskolans lärare.	UTSTÄLLARE <i>Hela dagen</i> Thor Pleijel David Siljat Jakob Ainegren instrumentmakare Emelie Markgren konstnär

Med reservation för ändringar. Fri entré till alla programpunkter. Alkoholförtäring inom Torekällbergets område ej tillåten! Området stänger 21:00!

Välkommen till en ny termin hos Stockholms Spelmansgille

